



# بند انگشتری های قصه گویا



• بهاره جلالوند • تصویر گر: مهدیه صفائی نیا

یک ضرب‌المثل قدیمی می‌گوید: «هر دستی باید هنری داشته باشد». چون هنر نه تنها دنیای ما را زیبا می‌کند، بلکه به ما قدرت می‌دهد که از آرزوها و خیال‌هایمان بگوییم. حتی ممکن است بتوانیم از راه هنری که بلدیم، برای زندگی‌مان درآمد کسب کنیم. معمولاً در سنی که شما هستید، علاقه‌ی آدم‌ها شکل می‌گیرد یا کشف می‌شود. پس حساسی حواستان را جمع کنید و با تجربه کردن هنرهای مختلف و دیدن آثار هنری، رشته‌های گوناگون هنرمند درون خودتان را کشف کنید. شاید شما هم یک روز داستان خودتان را با چیزهایی که ساخته‌اید، برای تمام دنیا تعریف کنید.

مثل «محبی‌محبی» و عروسک‌های بند انگشتری‌اش که همه قهرمان قصه‌ها هستند.

## اول از همه بر ایمان از خودتان بگویید و اینکه سروکلای

### عروسک‌ها از کجا پیدا شد؟

من متولد سال ۱۳۶۹ هستم و وقتی حدوداً ۱۳ سال داشتم، مهارت‌های اولیه‌ی قلاب‌بافی را بلد بودم، ولی آن موقع‌ها عروسک نمی‌بافتم و گاهی برای سرگرمی قلاب‌بافی می‌کردم. بعدها که سنم بیش‌تر شد، یک روز عکس کیفی را در اینترنت دیدم و خیلی از آن خوشم آمد و دوست داشتم آن کیف مال من باشد. عکس را به مادرم نشان دادم و او گفت: «تو که قلاب‌بافی بلدی، آن را برای خودت بباف.» برای همین دست به کار شدم. با اینکه تا به حال کیف یا وسیله‌ی خاصی نبافته بودم، از پس این کار برآمدم و کیفی را که خیلی دوست داشتم، در دستانم گرفتم. حس خیلی خوبی بود؛ اینکه





بتوانی یک چیز جدید با دست‌های خودت برای خودت درست کنی. وقتی دیدم توانایی این کار را دارم، از سال ۱۳۹۱ به شکل جدی قلاب‌بافی را شروع کردم. البته اول خبری از عروسک‌ها نبود. چند سال بعد، یعنی سال ۱۳۹۴، عروسک‌سازی را به شکل اتفاقی شروع کردم. برادرزاده‌ام، «مانیا» آن موقع‌ها ۶ سال بیش‌تر نداشت، از من خواست که برایش عروسک بیافم. من هم به ذهنم رسید عروسکی بیافم که شبیه خودش باشد. الگوی عروسک را جایی ندیدم و کاملاً ذهنی بود. مانیا خیلی از آن عروسک خوشش آمد. همان موقع بود که به ذهنم رسید برای بچه‌ها عروسک‌های بندانگشتی بیافم. هم‌همی این‌ها باعث شد که از آن روز به بعد، شغل من بافتن عروسک‌های بندانگشتی برای بچه‌ها شود. برای کارهای خودم یک اسم انتخاب کردم: «راژان» که به معنی برکت است. عروسک‌هایی که هر کدامشان داستانی دارند و در یکی از شبکه‌های مجازی و فروشگاه‌های مختلف در کشور، به فروش می‌رسند.

### چه جالب، یعنی بندانگشتی‌ها عروسک معمولی نیستند؟

عروسک‌های بندانگشتی دو نوع هستند. یک نوع آن‌ها داستان خاصی ندارند تا بچه‌ها به هر شکلی که دوست دارند، برایشان قصه درست کنند و با آن‌ها بازی کنند. یک نوع دیگر از عروسک‌های بندانگشتی، شخصیت‌های کتاب‌های کودک هستند و بچه‌ها می‌توانند هم کتاب بخوانند، هم با عروسک‌ها بازی کنند و حتی نمایش داشته باشند. در ساخت عروسک‌های بندانگشتی از چسب، مواد مضر و پلاستیکی استفاده نمی‌شود تا مشکلی برای بچه‌ها به‌ویژه بچه‌های خیلی کوچک به‌وجود نیاید، چون با این عروسک‌ها بچه‌های ۸ ماهه هم بازی می‌کنند. عروسک‌ها چون پلاستیک ندارند، دوست‌دار محیط‌زیست هستند و اگر کسی از آن‌ها خسته شود، می‌تواند بافت عروسک‌ها را بشکافد و از نخ آن‌ها برای کار دیگری استفاده کند. کاموایی که برای یافتن عروسک‌های بندانگشتی استفاده می‌شود، ساخت ایران است تا از تولیدکننده‌ی ایرانی حمایت شود. عروسک‌های بندانگشتی را شورای نظارت بر اسباب‌بازی ثبت کرده است. این عروسک‌ها، مقام سوم کیفیت تولید در جشنواره اسباب‌بازی کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان سال ۱۳۹۸ را نیز به دست آوردند.







## تا الان چه تعداد عروسک بندانگشتی بافته‌اید؟

تعدادشان به قدری زیاد است که دقیق یادم نیست، ولی حدود ۷ هزار بسته تا الان فروش داشتم و در هر بسته هم ۵ تا ۸ عروسک بندانگشتی وجود دارد، خیلی زیاد می‌شود.

## خیلی‌ها فکر می‌کنند برای پول درآوردن از هنر باید کلی کلاس رفت، این باور درست است؟

بچه‌ها در هر سنی که باشند، بدون رفتن به کلاس‌های مختلف می‌توانند کارهای خوبی انجام بدهند. خود من برای یادگیری بافت عروسک، فیلم‌ها و عکس‌های زیادی در اینترنت دیدم و به کلاس نرفتم، وقتی کلیات آن را یاد گرفتم، با خلاقیت و ذهن خودم عروسک‌هایم را بافتم. الان هم به شکل خودآموز، ساخت ظروف تزئینی با مقوا و کاغذ بازیافتی (پایه ماشه یا خمیر کاغذ) را دارم یاد می‌گیرم. برای یادگیری باید پشتکار، علاقه صبر و خلاقیت داشت. خلاقیت هم از هر چیزی مهم‌تر است و نباید کار دیگران را کپی کرد. چون با انجام این کار نمی‌توان پیشرفت زیادی داشت.

## بازی با عروسک‌های بندانگشتی بهتر است یا بازی رایانه‌ای؟

به نظرم هر کدام ویژگی‌های خودشان را دارند و نمی‌توان گفت کدام بهتر است، ولی با عروسک‌های بندانگشتی، مهارت دست‌های بچه‌ها و خلاقیت ذهنشان و تخیلشان تقویت می‌شود و می‌توانند برای خودشان یک قصه مخصوص داشته باشند. بازی‌های رایانه‌ای با اینکه جذاب هستند، ولی قوانین و محدودیت‌هایی دارند. ما نمی‌توانیم در آن‌ها خلاقیتی داشته باشیم و به شکلی که دوست داریم داستان بازی را پیش ببریم، اما آن‌ها هم جالب و هیجان‌انگیز هستند.



## خب، حتماً اول کار بچه‌ها فروش چندانی برای کار دستی ندارند، چه باید کنند؟

بله، اول کار ممکن است اصلاً فروشی وجود نداشته باشد یا فروش خیلی کم باشد. بچه‌ها باید حسابی با صبر و پشتکار پیش بروند و اصلاً دلسرد نشوند. اینکه کار راه بیفتد و با نظم ادامه داشته باشد، مهم‌ترین چیز برای پیشرفت و فروش است. به نظر من خیلی خوب است که بچه‌ها از کودکی یک هنر را یاد بگیرند. هنر همیشه به آدم آرامش و استقلال می‌دهد.



## بچه‌ها که بودید فکرش را می‌کردید عروسک‌ساز شوید؟

نه اصلاً فکرش را نمی‌کردم روزی عروسک بسازم و حتی تبدیل به شغلم شود، اما بچه‌ها که بودم با همه‌ی وسایل خانه بازی می‌کردم و برایشان شخصیت داستانی در نظر می‌گرفتم. از لوازم نجاری پدرم گرفته تا نخ و کاموا و هر چیزی که دوروبرم بود، حتماً داستانی برای خودش داشت.

### پیشنهاد:

شما هم دوست دارید چیزی بسازید؟ می‌توانید از چیزهایی که ساخته‌اید یا آرزو دارید روزی بسازید، برای ما بنویسید.

تماشا کنید!

عروسک‌های نمایشی بند انگشتی چطور ساخته می‌شوند؟

